

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2006

Naturskyddsföreningen i Skåne är länsförbund inom Svenska Naturskyddsföreningen och är organiserat på två nivåer: lokalt och regionalt. Denna verksamhetsberättelse omfattar endast det arbete som utförts under överinseende av förbundets styrelse och kansli. För den omfattande lokala verksamheten hänvisas till verksamhetsberättelsen för respektive krets.

ALLMÄNT

Medlemmar, kretsar och anslutna föreningar

Vid årsskiftet 2006/2007 hade vi totalt 18 551 medlemmar. Detta innebär att medlemsantalet återigen ökade – denna gång med 784. Dessutom har vi en så kallad ansluten förening: Göingebygdens Biologiska Förening, vars medlemmar inte är inräknade i denna siffra.

Länsstämman

Länsstämman ägde rum i Malmö den 22 april under värdskap av Naturskyddsföreningen i Malmö. För de morgontidiga startade dagen redan vid sju med exkursion till Klagshamnssudden under ledning av Ragnar Alm. Därpå samlades alla vid Orkanen för fika och välkomnande. Förmiddagen spenderades på stadsekologisk vandring med guider i Västra hamnen – landets kanske mest spännande stadsekologiska område. Tillbaks på Orkanen berättade Kerstin Sonesson om Skåne som pilotregion för lärande för hållbar utveckling och Patrik Olofsson bjöd på bildspel från Vattenriket. Efter lunch hade vi workshops med olika teman. Sedan följde stämmans mer formella förhandlingar innan dagen avslutades med fika.

Styrelsen & kretsrådet

Styrelsen sammanträdde under året tio gånger och styrelsens arbetsutskott nio gånger. Ett av styrelsens möten var ett långre sådant på Hörjel.

Kretsrådet sammanträdde i Lund 12 mars (19 personer från minst 14 kretsar) och 19 november (17/13). Även representanter från länsförbundet, valberedningen och riksstyrelsen var närvarande.

Förbundets kansli (ärenden under året)

Under året har Magnus Billqvist arbetat som länskonsulent på heltid. Berith Cavallin har varit fortsatt sjukskriven. Maria Ekenberg praktiserade under hösten på kansliet, på halvtid.

Antalet diarieförda inkommande skrivelser till kansliet var under året 169 (235 år 2005)

och antalet utgående 107 (109). Några *utgående* ärenden av intresse var t ex 14 frågor till Region Skånes politiska partier inför valet, yttranden på inkommande ärenden (som t ex samtliga i nästa stycke här nedan), minst ett tiotal projektansökningar till främst SNF och Region Skåne, en debattartikel om värdet av biologisk mångfald, redovisningar av projekt, information om naturfotofestivalen och några pressmeddelanden.

Några intressanta *inkommande* ärenden var t ex ett flertal förslag till bildande av nya reservat, åtgärdsprogram för flera hotade arter med särskilda skånska beröringspunkter, Strategi för formellt skydd av skog i Skåne och Våtmarksstrategi för Skåne. Under året märktes för övrigt en betydande ökning av ansökningar för anläggande av vindkraftsverk.

Övriga anställda

Mikael Svensson var även under 2006 anlitad som konsult i Lövängsprojektet (*se nedan*). För anställda se även *Storkeprojektet*.

REPRESENTATION

Förbundet har under året varit representerat på Stiftelsen Hörjelgårdens möten (*Magnus Billqvist, Ebba Lisberg Jensen*), Jordbruket gör Skåne Skånskt övergripande rådet samt styrelsen (*Karin Nilsson Jungermann*), Kävlingsåprojektet (*Nils Englesson*), Revingerådet (*Nils Englesson, Magnus Billqvist*), Storkeprojektet (*Christer Neideman, Ewa Björnberg, Ida Möller*), Länsviltnämnden i Skåne (*Anders Jarnemo, Ingrid Stjernquist*), Havängsrådet (*Jens Weibull*), Björkarådet (*Rune Gerell*), Skötselrådet för Söderåsens Nationalpark (*Ingrid*

Stjernquist), Skötselrådet för Stenshuvuds nationalpark (*Kurt Ivarsson*), HUT Skånes NIP-styrgrupp (*Magnus Billqvist*), Planeringsgrupp inför Gröna Stöveln (*Magnus Billqvist*),

Föreningen har också varit representerad vid/på: 31/1 Informationsmöte om den skånska skogsstrategin (Magnus Billqvist), 11/2 kurs inför valet i Stockholm på rikskansliet (Per Blomberg), 18-19/2 Länsordförandedekonferens i Getå (Per

Medlemsutvecklingen 1997-2006

År	Antal medl	+/-
971231	16 876	ingen uppgift
981231	16 942	+66
991231	14 214	-2728
001231	13 047	-1167
011231	14 920	+1873
021331	17 386	+2466
031231	17 873	+487
041231	17 679	-194
051231	17 767	+88
061231	18 551	+784

Blomberg, Magnus Billqvist), 3/3 Träff med Region Skåne planering & miljö i Helsingborg (*Per Blomberg, Magnus Billqvist, Ingrid Stjernquist*), 12/3 Kretsrad i Lund (*Per Blomberg, Magnus Billqvist*), 3/4 Svenskt eller importerat kött? Malmö Stadsbibliotek, Jordbruket gör Skåne skånskt (*Karin Nilsson Jungermann*), 19/5 Skånska landskapets dag utanför Höör (*Magnus Billqvist, Ebba Lisberg Jensen*), 30/5 Krapperupsstiftelsens prisutdelning på Krapperups slott (*Per Blomberg*), 1/6 Guidning Kungsmarken av LAG (*Per Blomberg*), 16-18/6 SNF:s riksstämman i Karlstad (*Magnus Billqvist, Ebba Lisberg Jensen*), 27/8 Bivråken dag på Skanörs ljung (*Magnus Billqvist*), 13/10 Länsstyrelsens grodseminarium i Malmö (*Per Blomberg, Magnus Billqvist*), 14-15/10 Länsordförandekonferens vid Råå (*Magnus Billqvist, Ebba Lisberg Jensen, Marianne Sillén*), 14-15/10 Jordbrukspolitik och internationell solidaritet Trialogen – LRF, Svenska Kyrkan och SNF, Bålsta (*Karin Nilsson Jungermann*), 14/11 Träff med länsstyrelsens miljöenhet m fl i Lund (*Per Blomberg, Magnus Billqvist*), 19/11 Kretsrad i Lund (*Per Blomberg, Magnus Billqvist*), 29-30/11 Brysselresa med SNF (*Magnus Billqvist, Marianne Sillén*), 15/12 SNF:s Höstkonferens ”Planeten – grund för optimism?” i Stockholm (*Nils Englesson*), flera träffar med LRF Skåne under året (*Magnus Billqvist, Per Blomberg, Nils Englesson, Karin Nilsson-Jungermann, Ewa Björnberg*).

Medlemskap i andra organisationer

Förbundet har under året varit medlem i Ekfrämjandet, Hållbar Utveckling Skåne (tidigare Agenda 21-forum Skåne), Sällskapet Hallands Väderös Natur samt Jordbruket gör Skåne skånskt.

INFORMATIONSVERKSAMHET OCH PUBLIKATIONER

Information till allmänhet, skolor och massmedia

Naturskyddsföreningen i Skåne bedriver en mycket omfattande lokal och regional verksamhet där kansliet i Lund verkar som sambandscentral för både medlemmar och allmänhet. Det finns ett behov hos allmänhet, massmedia och studerande på olika nivåer att få information och hjälp i miljö- och naturvårdsfrågor. Här fungerar kansliets personal som en kunskapsbank dit alla är välkomna med sina frågor. Detta utnyttjas flitigt av framför allt högskolor och universitet.

Inom ramen för Nils Englessons ledamotskap i Revingerådet informerades journalister m fl från press och tv om föreningens ställningstagande angående betesdriften på Revingefältet, om naturvärdena där och hur vi ser på verksamheten på fältet. Det skedde vid tre tillfällen och en gång i Sydnytt studio i Malmö. Många har liksom vi ställt upp till stöd för arrendatorerna i deras kamp för en fortsatt väl beprövad, miljövänlig betesdriftsform, som inte behöver ytterligare byggnation på fältet i form av stora ligghallar. Vårt agerande har säkert haft viss betydelse för att fortsatt dispens nu slutligen beviljats.

Under året har vi annars kämpat hårt för att få ut informationen vi tog fram i valprojektet, tyvärr med mycket ringa resultat. Per Blomberg deltog dock i ett tv-program (tv 4) och berättade om resultatet. Vi har syns i en debattartikel i Skånska Dagbladet och en del av våra kurser har fått uppmärksamhet, bl a fältvandringen som fick ett helt uppslag i samma tidning.

Nyhetsbladet Skånekontakt

Ett informationsblad som 2006 kom ut nio gånger. I bladet redogör vi för vad som är på gång, påminner om aktiviteter mm. April- och septembernumren gick ut i tryckt form till samtliga fullbetalande medlemmar. Annars skickas det ut digitalt i pdf-form till mer än 2000 personer.

Årsbok 2007

Arbetet med årsbok för 2007 påbörjades under året. Temat är ”Naturen på Bjäre” och författare är Leif Carserud. Boken beräknas komma ut i april 2007.

Hemsidan

Hemsidan uppdateras löpande, nästan dagligen. Under året påbörjades arbetet med ny hemsida.

Temakvällar

Länsförbundet har under året anordnat två temakvällar för kretsaktiva på kansliet i Lund: Sturupsträff 23/1 och om Vattendirektivet 8/2.

Utbildning

6/5 Kulturlandskapskurs på Hörjel (16 deltagare), 2-3/9 Närnaturguideutbildning på Hörjel (15), 10/9 Fladdermuskurs på Skånes Djurpark (15), 23/9 Utflykt till föreningens fastigheter (10), 24/10 Fältvandring (15), 26/11 Fåglar i jordbrukslandskapet (40: fler ville komma men fick nej av utrymmesbrist). En kurs om tätortsnära skogar planerad i december flyttades till 2007.

STORKPROJEKTET

Projektets ledningsgrupp består av tre representanter för Naturskyddsföreningen i Skåne: Ewa Björnberg, Ida Möller och Christer Neideman samt tre representanter för Skånes Ornitologiska Förening. Christer Neideman har varit sammankallande.

SVAMP & FLUGA VID FORSAKAR 24 SEP 2006. FOTO MAGNUS BILLQVIST

Projektledare har varit Ola Olsson (20 procent tjänst) och biträdande projektledare Thomas Olsson (60 procent). Tony Johansson har hjälpt till som ”storkvaktmästare” (särskilt anställningsstöd inom aktivitetsgarantin.) Lennart Sandholm som på liknande sätt varit anställd av SkOF avtackades under våren.

Ett kraftigt snöfall med tung blötsnö under vintern skadade nättaken i flera av hägnen – framförallt det stora Hemmestorpshägnen, som på grund av högt vattenstånd och hänsyn till häckande storkar inte kunde repareras slutgiltigt förrän i september.

Under häcknings säsongen flyttades 16 ägg från polska storkar till friflygande fosterföräldrar. Det slutliga häckningsresultatet blev 38 flygga ungar (varav 8 i hägnen).

Projektets traditionella ”fadderdag” som genomfördes vid Tommarps kungsgård den 17 juni var välbesökt.

Vid Gröna stövelns dag den 24 september hade projektet öppet hus vid Fulltoftahägnen.

En utredning har gjorts över olika sätt att förbättra projektets ekonomi i samband med att Naturskyddsföreningen i Skåne minskar sitt årliga stöd med ett basbelopp. För att spara pengar lades Flyingehägnen i malpåse under hösten. Stödföreningen ”Storkens vänner” med en årsavgift av 100 kr har startats som ett komplement till fadderverksamheten.

LÖVÄNGSPROJEKTET

Det har tyvärr aldrig gjorts någon sammanställning över var de sista lövängsfragmenten finns och för att kunna rädda dem initierade vi år 2004 en inventering av deras förekomst. Naturkonsultfirman MS Naturfakta i Osby anlätades för att genomföra själva inventeringen. Tyvärr har inventeringen blivit kraftigt försenad. Efter inledande diskussioner med länsstyrelsen i Skåne län har samarbete med länsstyrelserna i Kronobergs, Kalmar och Blekinge län initierats för att ta fram ett fungerande inventerings- och databassystem. Detta förslag låg färdigt först 2005-11-18 och först under 2006 kunde inventeringen slutföras. Vi får dock avvakta till 2007 innan vi kan redovisa resultatet.

Projektet drivs som ett samarbete mellan Osby och Östra Göinges kommuner samt Naturskyddsföreningen i Skåne. Ekonomiskt bidrag till projektets genomförande har inkommit från Region Skånes miljövärdningsfond, Länsstyrelsen i Skåne (som administrerar sk NIP-medel) och Svenska Naturskyddsföreningen. Skogsstyrelsen, LRF och Länsstyrelsen medverkar i projektet med rådgivning och informationsspridning, men utan att direkt bidra med ekonomiska medel.

BANCOS IDEELLA MILJÖFOND

Länsförbundet är sedan år 2000 ansluten till Bancos ideella miljöfond, vilket innebär att de sparare som vill stödja förbundet årligen avsätter 1 procent av sin fondförmögenhet till länsförbundet. Detta gav under år 2006 ett bidrag på 6 510 kr till förbundets verksamhet.

HANDLA MILJÖVÄNLIGT

Miljövänliga veckan 2006

Tema ”Rädda liv. Byt kaffe” hade upptaktsmöte i Stockholm i mars för länskontakter och andra intresserade. Vi hör till de mest kaffedrickande i världen – drygt nio kilo per år gör genomsnittssvensken av med. Det mesta kaffet kommer från Brasilien och Colombia, där det besprutas hårt med gifter. Kemisk bekämpning används i minst 70 procent av världens kaffeodlingar.

Många av gifterna som används för ogräsbekämpning, mot skadeinsekter m m är akut giftiga. Många av dem ger obotliga skador på människorna i kaffeplantagen, liksom fåglar, insekter och många växter. För dig som kaffedrickare är bekämpningsmedlen ingen risk

– de försvinner när bönorna rostas. Idag finns det gott om ekologiskt, KRAV-certifierat kaffe, lämpat för olika typer av bryggare i de flesta livsmedelsbutiker. Även Rättvisemärkt finns, som garanterar att arbetare och odlare får skäligt betalt.

Upptaktsmöte för Skåne hölls i Lund i augusti. Eva Eiderström berättade om kampanjen och visade materialet. En representant för KRAVs certifieringsorganisation Aranea och en från Rättvisemärkt berättade om respektive märkning. Deltagare från sex kretsar kom. Kaféer har uppvaktats – de erbjöds en provperiod som ”KRAV-certifierade”. Mer info finns på www.snf.se under Internationellt och under Handla miljövänligt.

JORDBRUKET GÖR SKÅNE SKÅNSKT (JGSs)

SNF Skåne deltar som icke-betalande medlem i denna förening. Ny verksamhetsledare är från hösten 2006 Christina Birger. Under året har Swedish Meat, Lantmännen och Solidar lämnat föreningen. I april skickades tio frågor till distriktsorganisationerna i Skåne för de politiska partier som är representerade i region Skåne: ”Vad tycker de politiska partierna kring maten?” En utvärdering av JGSs verksamhet genomfördes under våren bland de femton medlemsföreningarna. 3 april genomfördes i samband med årsstämman ett seminarium ”Svenskt eller importerat kött? Vad får du för pengarna?” som vände sig till allmänheten, restauranganställda och hushållslärare. 80 personer deltog. Bland experterna fanns representanter för livsmedelsarbetarna och för djurhälsovården.

SVAMPAR VID FÖRSÅKAT 24 SEP 2006. FOTO MAGNUS BILGÖVIST

VÅRA FASTIGHETER

Nya skyltar och planer på info-foldrar diskuterades med länsstyrelsen under året. Nya föreskrifter och skötselplaner har tagits fram för flera av områdena då de reserivat de ingår i varit föremål för utökning. Reservatet Örups almskog och kalkkärr har utökats med mer betesmark som vi inte äger. Forsakarreservatet omfattar nu även den intilliggande Lillaforsskogen. En bit av Forsakar har under året av juridiska skäl sålts till Naturvårdsverket.

I september 2006 bjöd vi in till en utflykt till våra fastigheter i östra Skåne. Tio personer utnyttjade denna möjlighet i det vackra höstvädret.

Hörjel

I samband med det NIP-projekt (lokala naturvårdsprojekt med statlig delfinansiering) som pågick fram till mars 2006 byggdes en entrébyggnad och en ny parkering för att välkomna besökare och informera om kulturlandskapet och ekologin kring Hörjel. Natur- och kulturstigen försågs delvis med nya spänger. Detta projekt var ett samarbetsprojekt mellan Hörjelgården, Sjöbo kommun och Naturskyddsföreningen i Skåne.

Under året projekterades för nytt avlopp, en så kallad infiltrationsbädd. Ett företag anlätades för beräkningarna av kapaciteten. Grävningsarbetena fick dock anstå på grund av den våta sensommaren och hösten. Även en inventering av reparationer, främst av fasad och tak, gjordes.

FÖRENINGSPROJEKTET ”SNF SKÅNE – EN LEVANDE FOLKRÖRELSE”

Naturskyddsföreningen i Skåne har fått 300 000 kr till

detta projekt som ska bedrivas under perioden 1 juli 2006 till 30 juni 2007. För att nå projektets mål har bl a följande åtgärder hittills genomförts:

- Ett nyhetsbrev av utlovade 2 ggr/år gick ut till alla medlemmar hem i brevlådan med Sveriges Natur i september. Utskick nr 2 är bokat med Sveriges Natur i april. Septemhernumret på 24 sidor innehöll bland annat resultatet av ett annat projekt – Valet 2006.

- Fem elektroniska nyhetsbrev till minst 2500 personer har skickats ut av utlovade sex. Ett har dessutom gått ut i januari 2007. Minst tre till kommer att skickas innan projekttiden är över.

- Kursverksamhet för kretsar och länsförbund har kommit igång (se Utbildning ovan) och ännu mer är planerat till 2007.

- Som ett led i att utveckla verksamhet för intresseinriktningar som idag inte har någon huvudman (som fladdermöss och groddjur), har en fladdermuskurs arrangerats och fler är planerade. Forum på den nya hemsidan kommer att utnyttjas till att inspirera och skapa engagemang inom dessa områden. Intresset är mycket stort – fyra månader innan kursen har nästan alla skånska dagstidningar publicerat information om denna.

- Vår hemsida har gjorts om för att utvecklas till en aktiv mötesplats och inspirationskälla. I skrivande stund är den så gott som klar att läggas ut. Tyvärr stödjer inte SNF:s server de funktioner vi vill använda så vi har fått se oss om efter andra lösningar. Detta har tagit tid, men nu är vi nöjda och vi kommer att erbjuda samma lösning till våra kretsar.

- En strategi vi har under projektet är att utlokalisera aktiviteter till mindre aktiva kretsar – därav t ex kurser på Österlen och i Hässleholm. Detta har vi också utnyttjat i ett annat projekt där vi fått medel från SNF (tätortsnära skogar), där kretsar som Perstorp, Svalöv och Sönderåsen har engagerats.

VALPROJEKTET

Under våren skickades en enkät ut till samtliga partier i Region Skåne med 14 viktiga regionala miljöfrågor. Resultatet av partiernas svar presenterades i det nummer av Skånekontakt som gick

ut till samtliga medlemmar i september. Föreningen fick också stöd av riksföreningen för att göra en utvärdering av hur partierna agerat i miljöfrågor under den innevarande mandatperioden. Utredningen gjordes av Sindrevision. Även denna utvärdering presenterades för samtliga medlemmar och gav inför valet stöd för alla miljöintresserade skåningar.

TRÄDBÄRANDE MARKER

Gösta Nilsson var en av Skånes största förkämpar för att bevara gamla träd och skogar. Främst verkade Gösta i trakterna kring Eslöv där han medverkade mycket aktivt i dokumentation av stora träd och evighetsträd. Vi har Gösta att tacka för att många av de fina miljöerna i Eslövstrakten blivit kända och därmed givits större möjlighet att bevaras. Tyvärr gick Gösta bort under 2005. Han testamenterade en stor summa pengar till Naturskyddsföreningen i Skåne för att användas åt bevarande av naturskogarna i Skåne. För att på bästa sätt uppfylla Göstas önskan användes pengarna därför under 2006 till dokumentation av tio särskilt intressanta skogar i nordvästra Skåne.

Valet av områden gjordes i samarbete med kretsarna och för att få bra spridning har objekten valts i olika kommuner/kretsar (förutom Ängelholm och Bjuv som har två lokaler var). Kretsarna bjöds in till ett möte i Klippan i februari där idéerna presenterades. Fokus har inriktats på lavar och vedinsekter där lavinventeringen utförts av Ulf Arup. Calluna AB anlitas för att med hjälp av kretsarna stå för insamling av insekter i fönsterfallor. De utvalda områdena var (1) slutningen av Hallandsåsen intill Västersjön i Ängelholms kommun, (2) Vegeholms godsmiljö i Ängelholms kommun (bara lavar), (3) Bjärsgårds godsmiljö i Klippans kommun, (4) Sprutseröd norr om Perstorp i Perstorps kommun, (5) Bokskog söder om Åsljunga i Örkelljunga kommun (bara lavar), (6) Tommarps ene i Åstorps och Klippans kommuner (bara lavar), (7) Knutstorps godsmiljö i Svalövs kommun, (8) Hjorthagen vid Vrams Gunnarstorps slott i Bjuvs kommun, (9) Boserup vid Mölledammen i Bjuvs kommun (bara lavar) samt (10) Farstorpskogen i Eslövs kommun. Farstorpskogen uppmärksammades av Gösta Nilsson som besökte området många gånger. Han startade själv så sent som 2004-2005 röjning av sly kring de fantastiska lindarna i skogen.

Resultatet av dokumentationen kommer vi att presentera under 2007.

LANDSBYGDSUTVECKLING

En av de största utmaningarna för natur- och miljövärden i Skåne är jordbruket och odlingslandskapets utveckling. Det småskaliga jordbruket och boskapsdriften minskar drastiskt och medför en utarmning av den biologiska mångfalden. Det industriella jordbruket medför omfattande belastning på miljön genom bland annat gödning och kemikalier. För att kunna vidmakthålla den biologiska mångfalden behövs många brukare som kan hålla betesdjur och sköta kulturlandskapet. I de mer intensiva odlingsbygderna behöver större hänsyn tas till kemikalieanvändning, erosion, näringsurlakning, småbiotoper etc. Det handlar inte om att återskapa äldre tiders landskap utan att utveckla landsbygden till en levande miljö för både människor, djur och växter.

Föreningen sökte under året medel från SNF i samråd med LRF till projektet "Grön landsbygdsutveckling i Skåne". Samarbetet med LRF har utvecklats och i mån av medel kommer ett antal gemensamma projekt att initieras, bl a "Bete gynnar mångfalden", "Vatten gynnar mångfalden" samt "Tätortsnära friluftsliv gynnar mångfalden". Genom opinionsbildning och debatt hoppas föreningen föra fram idéer och förslag på hur landsbygden kan utvecklas på ett positivt vis. Föreningen förbereder även en ansökan inom "Landsbygdsprogrammet" tillsammans med LRF för att arbeta med landsbygdsutveckling för att gynna biologisk mångfald och miljöhänsyn.

Föreningen sökte under året medel från SNF i samråd med LRF till projektet "Grön landsbygdsutveckling i Skåne". Samarbetet med LRF har utvecklats och i mån av medel kommer ett antal gemensamma projekt att initieras, bl a "Bete gynnar mångfalden", "Vatten gynnar mångfalden" samt "Tätortsnära friluftsliv gynnar mångfalden". Genom opinionsbildning och debatt hoppas föreningen föra fram idéer och förslag på hur landsbygden kan utvecklas på ett positivt vis. Föreningen förbereder även en ansökan inom "Landsbygdsprogrammet" tillsammans med LRF för att arbeta med landsbygdsutveckling för att gynna biologisk mångfald och miljöhänsyn.

STIFTELSEN HÖRJELGÅRDEN

Nedan sammanfattas mycket kort all verksamhet i Stiftelsen Hörjelgårdens regi. För utförligare information hänvisas till Hörjelgården 0417/270 35 eller www.planteco.lu.se/horjel.

Stiftelsen är verksam på Hörjelgården som genom en donation ägs av Naturskyddsföreningen i Skåne. Här har ett ålderdomligt kulturlandskap bevarats och rekonstruerats. Med dessa marker som grund bedrivs pedagogisk verksamhet och ekologisk forskning. Verksamheten har ca två heltidstjänster, Claes Bergendorff (ekolog) och Helen Hasslöf (ekolog/pedagog). Anders Kjellsson anlitas som ekonomisk handhavare med ett arvode motsvarande ca 10 procent av full tjänst.

Hörjelgårdens åkrar brukas i form av tresäde som förekom där före enskiftet 1814. Under 2006 odlades råg, korn och spånadslin medan Norra Vången utgjorde trädesvång och betades. I oktober såddes råg. Plöjning skedde med traktor, medan häst utnyttjades för harvning. Sådden skedde för hand. Det mesta av skörden gjordes med hjälp av skolklasser som slog åkergrödan med lie, band kärvar och tröskade för hand med slagor.

I början av år 2006 höggs den del av stubbskottsängen som vuxit i 13 år. Risning ägde rum där det var mest behövt. Lieslätter utfördes varpå ången under en kort period efterbetades. Silången sattes under vatten under fyra perioder, med upptorkningsperiod däremellan. Såväl slätter som höinsamling skedde maskinellt. Under sensommaren och hösten skedde efterbete. Utmarken betades från slutet av maj till början av november av ett 70-tal nötkreatur. Vegetationen var som vanligt väl nedbetad vid betessäsongens slut.

Ytterligare flätgården byggdes under året – flertalet

i samband med lägerskolor och kurser – samtidigt som sämre delar av befintliga hägn förnyades. I trädgården odlades ett tjugotal skånska kulturväxter, representerande olika tidsepoker från stenåldern till våra dagar.

Under året har en rad åtgärder utförts för att underlätta tillgängligheten för allmänheten till Hörjelgården. Inom ett NIP-projekt (lokalt naturvårdsprojekt med statlig delfinansiering) uppfördes en entrébyggnad, med en utställning om Hörjelgårdens marker, och en ny större parkeringsplats. Natur- och kulturstigen förbättrades och försågs med delvis nya spänger.

Hörjelgården genomförde en sommarkurs på 5 poäng i samarbete med Högskolan Kristianstad. Kursen inleddes med en förberedande teoridel i Kristianstad och var sedan förlagd till Hörjelgården där teori knöts samman med praktik. Detta var tredje året som kursen genomfördes och fick även detta år högt betyg av studenterna vid utvärderingen. Ett antal grupper från Lärarutbildningen vid Malmö Högskola har i samarbetet med Hörjelgården haft kursdagar på gården. Under 2006 har Hörjelgården haft åtta fortbildningsdagar för skolpersonal från Lomma. Hörjelgården har under året erbjudit en rad olika fortbildningskurser för lärare och 13 planeringsmöten med ca 40 pedagoger. Cirka 2 700 dagsbesök i den pedagogiska verksamheten motsvarar tidigare års siffror.

I februari avslutades projektet ”Samspel Naturlandskapet och Människan”. Detta projekt möjliggjordes främst genom medel från Region Skånes Miljövårdsfond och Stiftelsen Hörjelgården. Under året har även seminariedelen av ÖKA-projektet, som pågått under år 2005-2006, avslutats.

I november anordnades skolkonferensen ”Attraktiv skola” på Svenska Mässan i Göteborg. Hörjelgården deltog som föredragshållare i workshopen ”Inspireras av Carl von Linné?”. Hörjelgården är medförfattare till ”Linnélektioner” och i tre av de sex idéhäftena: Närmiljön som pedagogisk resurs, 1700-talets miljö och I Linnés spår. Arbetet med skolmaterialet pågår under 2006 och 2007.

Hörjelgården hade under början av augusti två kursdagar för Skogsvårdsstyrelsens personal om slätterängars ekologi och praktiska skötsel för bevarandet av natur- och kulturvärden.

Söndagen den 7 maj hade Hörjelgården öppet hus. Allmänheten bjöds på en upplevelsedag i Hörjelgårdens marker. Aktiviteter pågick hela dagen och besökaren

kunde få vara med och prova på t ex: att bygga trähågnader, kärna smör, tova ull, bereda lin, tälja grenkrok, mila kolkritor, gå med på guidad vandring, se hästarna harva eller delta i insektssafarin. Hörjeldagen är ett välbesökt arrangemang som återkommer vartannat år.

Den 20 juli besökte ett fyrtiotal personer sommarkonsert i Hörjelgårdens ängsmark i samarrangemang med Sjöbo kommun.

Kommentarer om ekonomin för Stiftelsen Hörjelgården

Stiftelsen Hörjelgårdens ekonomi har sedan starten 1988 varit baserad på två årliga bidrag – ett statligt och ett regionalt. Det statliga bidraget utbetalades 1988-1991 av utbildningsdepartementet. Senare övertog Riksantikvarieämbetet detta åtagande. Det regionala bidraget kom 1988-1998 från landstinget i M län, sedan 1999 från Region Skåne. Medan det statliga bidraget är ett allmänt verksamhetsbidrag, avser det regionala den pedagogiska verksamheten.

Därtill har olika mindre tillfälliga bidrag vissa år erhållits från olika fonder och organisationer, exempelvis Crafoordska Stiftelsen, Region Skånes Miljövårdsfond, Sparbanksstiftelsen Färs & Frosta. Egna intäkter erhålls i första hand från lägerskoleverksamheten, guidningar och kurser.

Under år 2005 minskades anslaget från RAÄ vilket innebar att de anställda delvis friställdes under den sista delen av år 2005. Denna situation har fortsatt under 2006. Detta har inneburit att markvård, dokumentation av utvecklingen av de kulturpräglade biotoperna och forskningen kring dessa har fått stå tillbaka. Under år 2006 har därför ingen forskning eller dokumentationsverksamhet bedrivits.

MEDLEMSSTATISTIK 2006-12-31

Krets	Antal medl. inkl fam 061231	Egna & ständiga medl. 061231	Höst-erbjudandet	Ökning/ minskning från 051231	Tot. antal medl/krets 061231
Bjäre Naturskyddsförening	444	4	1	+31	449
Eslövsbygdens Naturvårdsförening	507	4	1	-16	572
Falsterbonäsets Naturvårdsförening	792	4	1	+69	797
Föreningen Helsingborgstraktens Natur	1 509	4	8	+108	1 521
Föreningen Landskronatraktens Natur	386	4	0	+8	390
Föreningen Söderåsens Natur	277	-	0	-27	277
Hörby Naturvårdsförening	198	2	1	-14	201
Hörsbygdens Naturvårdsförening	404	4	0	+26	408
Klippanbygdens Natur	207	0	0	-1	207
Kävlingebygdens Naturvårdsförening	430	3	1	-9	434
Lundabygdens Naturvårdsförening	2 983	21	6	+150	3 010
Naturskyddsföreningen i Färs	289	0	0	-19	289
Naturskyddsföreningen i Kristianstad	1 487	7	1	-40	1 495
Naturskyddsföreningen i Kullabygden	489	1	1	+14	491
Naturskyddsföreningen i Lomma-Bjärred	455	2	2	+39	459
Naturskyddsföreningen i Malmö	2 774	19	14	+386	2 807
Naturskyddsföreningen i Osby-Ö Göinge	379	3	2	-21	384
Naturskyddsföreningen i Tomelilla	207	0	0	+14	207
Naturskyddsföreningen i Trelleborg	513	2	2	+28	517
Naturskyddsföreningen i Vemmenhögsbygden	251	1	0	+17	252
Naturskyddsföreningen i Ystad	471	1	2	+38	474
Naturskyddsföreningen i Ängelholm	626	6	5	+37	637
Perstorpsbygdens Naturvårdsförening	92	2	0	-6	94
Staffanstorps Naturskyddsförening	299	-	0	-9	299
Svalövs Naturvårdsförening	221	2	1	-29	224
Svedala Naturvårdsförening	393	1	0	+14	394
Örkelljungabygdens Natur	202	-	0	+17	202
Österlens Naturvårdsförening	383	1	2	-4	386
Utan kretstillhörighet och gratismedlemmar	641	31	2	-17	674
Naturskyddsföreningen i Skåne	18 369	129	53	+784	18 551

Hösterbjudandet innebar att man blir medlem för 2005 men endast den del som återstår av året när man betalar.
* kommer under 2006 att gå ihop till en förening.